

Spauda ir informacija

Europos Sąjungos Teisingumo Teismas
PRANEŠIMAS SPAUDAI Nr. 91/19
Liuksemburgas, 2019 m. liepos 10 d.

Sprendimas byloje C-163/18
HQ ir kt. / Aegean Airlines

Keleiviai, kurie turi teisę kreiptis į kelionių organizatorių dėl sumos, sumokėtos už lėktuvo bilietą, gražinimo, negali taip pat reikalauti, kad minėtą sumą gražintų oro vežėjas

Tokia kumuliacija gali lemti nepagrįstą perteklinę keleivių apsaugą oro vežėjo nenaudai

2015 m. kovo 19 d. trys asmenys Nyderlanduose įsteigtoje kelionių agentūroje *Hellas Travel* užsisakė vietas skrydžiams iš Eldės į Korfu ir atgal. Šie skrydžiai buvo kelionės paslaugų paketo, už kurį buvo sumokėta *Hellas Travel*, dalis.

Skrydžius turėjo vykdyti Graikijoje įsteigta bendrovė *Aegean Airlines*, kuri dėl to buvo sudariusi susitarimą su Kipre įsteigta bendrove *G.S. Charter Aviation Services: Aegean Airlines* už užmokestį suteikė tam tikrą vietų skaičių *G.S. Charter Aviation Services. G.S. Charter Aviation Services* pardavė šias vietas tretiesiems asmenims, tarp kurių buvo *Hellas Travel*.

Tačiau likus kelioms dienoms iki sutartos išvykimo datos *Hellas Travel* informavo tuos tris keleivius, kad jų skrydžiai atšaukti. Iš tiesų, *Aegean Airlines* nusprendė nebevykdyti skrydžių į / iš Korfu dėl galimybės gauti su *Hellas Travel* iš anksto nustatytą kainą nebuvimo. 2016 m. rugpjūčio 3 d. *Hellas Travel* buvo iškelta bankroto byla. Ji negražino pinigų už lėktuvo bilietus tiems trims keleiviams.

Šie keleiviai pareiškė ieškinį *Rechtbank Noord-Nederland* (Šiaurės Nyderlandų apylinkės teismas, Nyderlandai); šis teismas įpareigojo *Aegean Airlines* sumokėti jiems fiksuoto dydžio kompensaciją dėl atšaukto skrydžio pagal Reglamentą Nr. 261/2004 dėl keleivių teisių¹.

Vis dėlto apylinkės teismas nepriėmė sprendimo dėl reikalavimo, susijusio su už bilietus sumokėtų pinigų gražinimu. Šiuo klausimu tas teismas kreipėsi į Teisingumo Teismą. Jis siekė išsiaiškinti, ar keleivis, kuris pagal Direktyvą dėl kelionių paslaugų paketų² turi teisę kreiptis į kelionės organizatorių dėl sumos, sumokėtos už lėktuvo bilietą, gražinimo, pagal Keleivių teisių reglamentą gali reikalauti, kad minėtą sumą gražintų oro vežėjas.

Teisingumo Teismas šios dienos sprendime pabrėžia, kad vien to, jog egzistuoja teisė į gražinimą, išplaukianti iš Direktyvos dėl kelionių paslaugų paketų nuostatų, pakanka, kad keleivis, kurio skrydis yra kelionės paslaugų paketo dalis, neturėtų galimybės reikalauti, kad skrydį vykdančias oro vežėjas pagal Keleivių teisių reglamentą gražintų pinigus už lėktuvo bilietus.

Teisingumo Teismas mano, kad net jeigu Sąjungos teisės aktų leidėjas nesiekė visiškai pašalinti keleivių, kurių skrydis yra kelionės paslaugų paketo dalis, iš Keleivių teisių reglamento taikymo srities, jis vis dėlto siekė jų atžvilgiu išsaugoti pakankamą apsaugą užtikrinančios sistemos, kuri buvo anksčiau sukurta pagal Direktyvą dėl kelionių paslaugų paketų, poveikį.

¹ 2004 m. vasario 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 261/2004, nustatantis bendras kompensavimo ir pagalbos keleiviams taisykles atsisakymo vežti ir skrydžių atšaukimo arba atidėjimo ilgam laikui atveju, panaikinantys Reglamentą (EEB) Nr. 295/91 (OL L 46, 2004, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 7 sk., 8 t., p. 10).

² 1990 m. birželio 13 d. Tarybos direktyva 90/314/EEB dėl kelionių, atostogų ir organizuotų išvykų paketų (OL L 158, 1990, p. 59; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 13 sk., 10 t., p. 132).

Tai reiškia, kad atitinkamai iš reglamento ir direktyvos kylančios teisės į už bilietus sumokėtos sumos grąžinimą nesumuojamos. Tokia kumuliacija gali lemti nepagrįstą perteklinę atitinkamo keleivio apsaugą, o tai kenkia skrydį vykdančiam oro vežėjui, nes kyla rizika, kad jis turės iš dalies prisiimti kelionių organizatoriui tenkančią atsakomybę.

Ši išvada darytina ir tuo atveju, kai kelionių organizatorius yra finansiškai nepajėgus grąžinti už bilietą sumokėtos sumos ir nesiėmė jokių priemonių, kad toks grąžinimas būtų užtikrintas. Šiuo klausimu Teisingumo Teismas pabrėžia, kad direktyvoje, be kita ko, numatyta, jog kelionių organizatorius turi pateikti pakankamai garantijų, galinčių užtikrinti, kad sumokėti pinigai nemokumo ar bankroto atveju bus grąžinti. Be to, Teisingumo Teismas primena savo jurisprudenciją, pagal kurią direktyvoje nustatyti įpareigojimai laikomi tinkamai perkeltais į nacionalinės teisės aktus tik tada, jeigu jais pasiekiamas rezultatas – kelionių organizatoriaus nemokumo atveju keleiviui realiai užtikrinamas visų jo sumokėtų pinigų grąžinimas. Jeigu taip nėra, atitinkamas keleivis bet kuriuo atveju turi galimybę pareikšti ieškinį atitinkamai valstybei narei dėl atsakomybės už žalą, kuri jam buvo padaryta dėl Sąjungos teisės pažeidimo.

PASTABA: Prašyme priimti prejudicinį sprendimą valstybių narių teismai, nagrinėdami juose iškeltą bylą, gali pateikti Teisingumo Teismui klausimus dėl Sąjungos teisės išaiškinimo ar Sąjungos teisės akto galiojimo. Teisingumo Teismas nenagrinėja nacionalinės bylos. Remdamasis Teisingumo Teismo sprendimu šią bylą turi išspręsti nacionalinis teismas. Šis sprendimas taip pat privalomas kitiems nacionaliniams teismams, nagrinėjantiems panašias problemas.

Žiniasklaidai skirtas neoficialus dokumentas, neįpareigojantis Teisingumo Teismo.

[Visas sprendimo tekstas](#) nuo jo paskelbimo dienos prieinamas CURIA tinklalapyje.

Kontaktinis asmuo: Gitte Stadler ☎ (+352) 4303 3127